

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 37(731) | Субота, 19 вересня 1981 року | ЦІНА 2 КОП.

ДОРОЖАТЬ ЧАСОМ

У десятих п'ятирічці бригада Героя Соціалістичної Праці лауреата Державної премії СРСР заслуженого будівельника республіки І. Д. Ганчева виконала два п'ятирічні завдання. Передовий колектив досяг найвищого в країні виробітку на одного будівельника.

Завдяки чому підкорено цю трудову висоту? — відмінній організації та зразковій культурі праці, вмінню дорожити кожною хвилиною робочого часу.

Своїм досвідом ініціативної новаторської роботи, роздумами про необхідність повсюдно поліпшувати організацію й культуру праці, посилювати боротьбу за зміцнення трудової, планової та виробничої дисципліни делегат XXVI з'їзду КПРС І. Д. Ганчев поділився в статті «Робочий час — робота», опублікованій в газеті «Радянська Україна». Він виступив із закликом: «Поставимо кожному хвилину робочого часу на службу п'ятирічці. Розгорнемо змагання під девізом: «Усі 480 хвилин зміни працювати високопродуктивно і високоякісно!»

Цей заклик знайшов гарячий відгук в компактній групі нечуючих і всього Павлоградського заводу електроосвітлювальної арматури. Стаття «Робочий час — робота» була обговорена на цехових зборах колективу.

Ударник комуністичної праці, переможець соціалістичного змагання член нашого Товариства, закатник Володимир Сергійович Рева сказав:

— Кожна невикористана робоча хвилина — це великий резерв у виконанні ви-

робничих завдань, у підвищенні продуктивності праці.

Член УТОГ закатниці Марія Петрівна Троценко доповнила свого товариша: — Треба й надалі боротися з тими, хто прогулює, запізнюється на роботу, хто не шанує, не використовує в роботі кожен трудову хвилину.

І ця боротьба на заводі триває, набирає ваги, розгортається. Кожен робітник став до себе й своїх товаришів по роботі вимогливішим. Жоден випадок недисциплінованості і нехлюйського ставлення до виконання своїх обов'язків не залишається не поміченим. А це вже стримує деякого від негативних вчинків, примушує замислитися над своєю поведінкою.

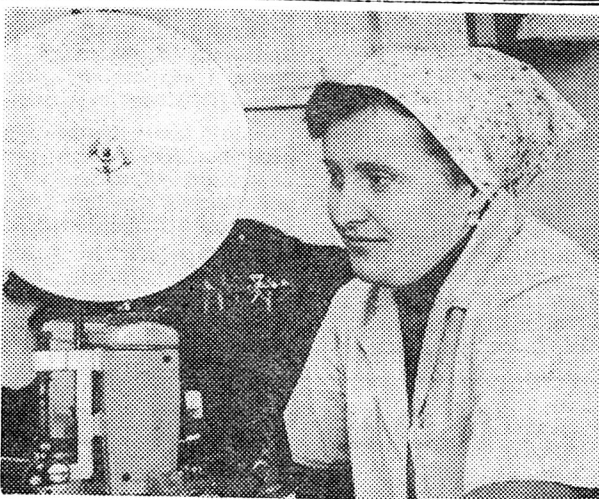
Кожен робітник компактної групи почуває відповідальність за кожен свій крок, намагається працювати так, щоб довірена йому справа була виконана якнайкраще, щоб жодна хвилина не пропала задарма.

Заслугує похвали й те, що на заводі проведено курс по використанню робочої хвилини, в якому взяли участь колективи цехів, бригад, змін. Він проходив організовано, жваво. Компактна група нечуючих робітників завоювала друге місце.

Труidники компактної групи заводу не знижують темпів у праці, спрямовують всі зусилля на успішне виконання історичних рішень XXVI з'їзду лєнінської партії.

І. ЗІНЧЕНКО.

м. Павлоград.
Дніпропетровська обл.

Завданням номер один для передової виробничниці Білоцерківського УВП Ніни Семенівни Матусевич є дострокове завершення виробничої програми року. Щоденне виконання норм виробітку на 120 процентів засвідчує, що свого слова трудівниця дотримує з честю.

Фото Г. МІНДЕЛЯ.

ДОБРОТНІ МЕБЛІ

Понад 600 виробничників об'єднання «Житомирдерев» підтримали почин передових колективів Москви й Ленінграда і включились в соціалістичне змагання під девізом «Одинадцять п'ятиріччю — за чотири роки!».

Щоб задовольнити постійно зростаючі потреби трудящих на добротні меблі, об'єднання освоїло нещодавно ще один вид продукції — крісла-ліжка «Фаетон», яким присвоєно державний Знак якості.

Нині мебелі випускають 29 виробів з почесним п'ятикутником. Це набір для вітальні «Поліссянка», спальні гарнітури «Альбіна», «Світлана» та інші. Всі вони користуються великим попитом у покупців.

Старанно трудяться на підприємстві й колектив нечуючих нашого Товариства. Більшість систематично працює з випередженням графіка, виконуючи норми виробітку на 110—130 процентів. Серед них — столяр: Микола Володимирович Кузьменко та Микола Петрович Богдарець, фанерувальник Іван Петрович Клименко, обробниця Наталія Володимирівна Шушпанікова та багато інших.

Виробничники в ці дні домагаються нових успіхів у достроковому виконанні планових завдань та соціалістичних зобов'язань першого року одинадцятиріччя.

М. ГУРМАН.

м. Житомир.

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

РРФСР

Точність і красу з'єднали в собі годинники нових моделей, освоєних на Угличському заводі в Ярославській області. Красиві мініатюрні «Чайки» — круглі, овалні, квадратні — не тільки прилади, а й прикраса.

Спеціалісти підприємства розробили десятки нових видів оформлення циферблатів, корпусів і браслетів: з застосуванням декоративного карбування, алмазної грані, оправ з фініфті, з надзвичайно тонкого металевого мережива — скані. Оперативно впроваджувати такі новинки дає змогу модернізація устаткування. За п'ятиріччя на підприємстві буде оновлено більше половини асортименту.

УКРАЇНА

Перші тонни олії з соняшнику нового врожаю виробив Одеський олійний комбінат. Платанції цієї культури займають нині в Причорномор'ї близько 200 тисяч гектарів орної землі. Збирання ведеться за єдиною технологією, яка забезпечує безперебійну доставку насіння з полів на елеватори, доведення його до високої кондиції та відправку на комбінат. Разом з землеробами колектив комбінату бореться за одержання з кожного гектара посівів по тонні високоякісного масла. За сезон намічено виготовити більш як 100 тисяч тонн цієї цінної продукції.

АЗЕРБАЙДЖАН

Краєм, де «століття за вік не вважають», по-праву можна назвати Лерікський

район, в якому 67 жителям уже перевалило за сто років. Але й тут став подією ювілей колгоспної пенсіонерки Шамси Ібадової з села Богогил. Їй минуло 130 років. Шамса і стала головною героїнею проведеного в районі Дня довгожителів. Вперше в житті поважний бабусі довелося спуститися з гір у районний центр, де іменинниця одержала чимало подарунків, поздоровлень. Відбулося вшанування і інших членів «Клубу столітніх».

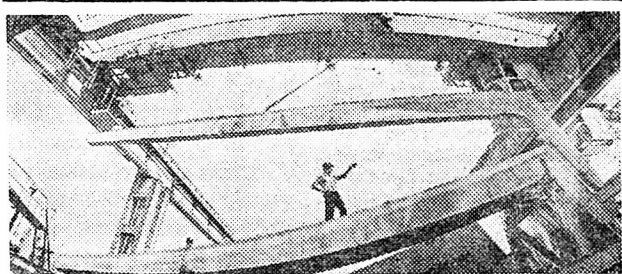
ЛИТВА

Огляд готовності тваринницьких ферм до зими почався в республіці. Спеціалісти районних об'єднань «Литсільгосптехніка» забезпечують ремонт кормозготівельної техніки, доїльних та інших агрегатів. Комісії районних управлінь сільськогосподарства вже прийняли близько 150 міжгосподарських кормоцехів.

КИРГИЗІЯ

Яри перестали бути ворогом земель у колгоспі «Червона зірка» Ленінпольського району Таласької області. Перегородивши їх дамбами, землероби зібрали в нових водоймах воду, якої досить для зрошення 1.500 гектарів полів. За рахунок цього колгоспники одержали в середньому по 43—45 центнерів ячменю і пшениці з гектара — в два рази більше, ніж раніше. Майже вдвічі збільшилась також урожайність овочів, кукурудзи, багаторічних трав. Досвід колгоспу впроваджується в багатьох господарствах області.

(ТАРС).

Харківська область. Успішно справився із завданням першого півріччя Шевченківський завод залізобетонних виробів. Підприємство поставило сільському господарству понад 12,5 тисячі кубічних метрів збірного залізобетону, з якого в короткий строк можна скласти овочесховища, навіси для техніки, птахохферми тощо.

Монтаж із збірного залізобетону здійснюється в шість разів швидше, ніж з інших будівельних матеріалів.

На знімку: відвантаження готових виробів.

Фото М. Тура

(Фотохроніка РТАУ)

У МІНІСТЕРСТВІ ФІНАНСІВ СРСР І ДЕРЖАВНОМУ БАНКУ СРСР

Відповідно до доручення ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР Міністерство фінансів СРСР і Держбанк СРСР встановили, що 15 вересня 1981 року у Москві відбудеться перший тираж погашення облігацій п'ятої державної позики відбудови і розвитку народного господарства СРСР, випущеної в 1950 році, на суму 1276 млн. карбованців.

Офіційну таблицю цього тиражу буде опубліковано в центральних газетах 5 жовтня, а оплата ощадними касами облігацій, які вийшли в тираж погашення, проводитиметься починаючи з 6 жовтня 1981 року.

У ДЕРЖАВНОМУ КОМІТЕТІ СРСР ПО ЦІНАХ

Державний комітет СРСР по цінах розглянув і проаналізував питання діючої системи роздрібних цін.

У нашій країні відповідно до курсу Комуністичної партії на неухильне підвищення народного добробуту забезпечується стабільність державних роздрібних цін на основні продовольчі і непродовольчі товари. Постійно зростають їх виробництво і споживання.

Роздрібні ціни на хліб, хлібобулочні і макаронні вироби, крупи, олію, основні види риби і консервів, цукор залишаються на рівні 1955 року, а на м'ясо-молочні продукти — 1962 року.

Зберігаються ціни на асортимент, який склався, тканин, одягу, взуття та багатьох інших товарів повсякденного попиту, а також на основні товари культурно-побутового і господарського призначення, в тому числі на посуд, телевізори, радіоприймачі, магнітофони, холодильники, пілососи, пральні машини та цілий ряд інших виробів.

Асортимент товарів, особливо непродовольчих, значно оновлюється і розширюється. Постійно створюються нові товари поліпшеної

якості, модні, технічно досконаліші. Ціни на такі товари встановлюються з урахуванням виробничих затрат та їх споживацьких властивостей.

Величезним соціальним досягненням нашого суспільства є низькі ставки квартирної плати, які залишаються незмінними більш як 50 років, а також стабільні тарифи на основні комунально-побутові послуги населенню, в тому числі оплата за електрику й газ.

Відповідно до соціально-економічної політики КПРС у нас поряд з стабільними роздрібними цінами рік у рік збільшуються грошові доходи населення на основі зростання заробітної плати і оплати за працю в колгоспах, підвищення пенсійного забезпечення і державної допомоги сім'ям, які мають дітей.

Зміна умов виробництва, зростання затрат на видобування сировини, забезпечення раціонального використання ресурсів і деяких товарів визначають об'єктивну необхідність внесення окремих корективів у ціни.

Виходячи з цього, Державний комітет СРСР по цінах прийняв

постанову про зміну роздрібних цін на деякі товари з 15 вересня 1981 року.

Буде знижено в середньому на 12—37 процентів роздрібні ціни на тканини капронові, швейні і галантерейні вироби, білизну і верхні трикотажні вироби з капрону і нейлону, годинники наручні (крім годинників у золотих і золочених корпусах), окремі види медикаментів, включаючи антибіотики і серцево-судинні засоби, деякі товари культурно-побутового призначення і косметики.

Разом з тим підвищуються в середньому на 17—27 процентів роздрібні ціни на вино-горілчані і тютюнові вироби з метою обмеження їх споживання.

Цей захід враховує і відповідні пропозиції трудящих. Підвищуються на 25—30 процентів роздрібні ціни на ювелірні вироби, кришталі, килими, хутро і хутряні вироби, швейні і галантерейні товари з натуральної шкіри, високоякісні шерстяні і пухові хустки, окремі гарнітури меблів і фарфорові сервізи вищої категорії якості.

При цьому ціни на дитячий

асортимент товарів і на золоті диски для зубів збережено на діючому рівні. Особам, що одружуються вперше, при купівлі обручок із золота буде збільшено суму компенсації, яка виплачується при реєстрації шлюбу.

З метою економічного витрачання нафтопродуктів визначено необхідним підвищити роздрібні ціни на автобензин до 30—40 копійок за літр, а також ціни на човнові мотори, річкові та озерні човни, катери, напівглісери і яхти індивідуального користування.

Для інвалідів Вітчизняної війни першої і другої груп, яким надаються транспортні засоби безплатно, на пільгових умовах або за повну вартість, а також для інших категорій інвалідів, які одержують транспортні засоби безплатно або на пільгових умовах, передбачається відповідна компенсація за рахунок держави на додаткову оплату бензину.

Прийняті Держкомцін СРСР рішення не зачіпають основних продовольчих і непродовольчих товарів. Роздрібні ціни на ці товари зберігатимуться стабільними і в подальшому, як це і передбачено в рішеннях XXVI з'їзду КПРС.

ЗРОСТАЄ ВИПУСК ПРОДУКЦІЇ

В одинадцятій п'ятирічці на Білоцерківському УВП особливу увагу звернуто на застосування маловідходних та енергозберігаючих технологій, вивчення і застосування передового досвіду, поліпшення робіт з нормування, широке впровадження наукової організації праці.

Передовому досвіду адміністрація та громадські організації УВП завжди приділяють багато уваги. Велику користь приносять також поїздки на споріднені підприємства, куди направляються у відрядження наші робітники. Все нове, передове знаходиться застосування у своєму колективі. Так, за останній рік було запозичено досвід виконання окремих операцій з Херсонського, Кам'янського-Подільського, Житомирського та інших учбово-виробничих підприємств.

Хороша традиція УВП — зустрічати знаменні дати в житті країни високими трудовими успіхами. Зокрема, підтримавши почин трудівників Москви, 88 виробничників виконали особисте завдання п'ятирічки до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Це дало можливість випустити додаткової продукції на 627,5 тисячі карбованців і одержати річний економічний ефект 33,9 тисячі карбованців.

Почин — «Завдання двох місяців першого року одинадцяті п'ятирічки — до дня відкриття XXVI з'їзду КПРС» — підтримали 60 чоловік. Дотримавши слова, вони виготовили продукції понад план на 12 тисяч карбованців. Економічний ефект склав 3,2 тисячі карбованців.

Нинішня п'ятирічка — п'ятирічка економії і бережливості. Тому передовий досвід по економії робочого часу, палива, матеріалів та електроенергії знайшов широку підтримку в колективі. Впровадження починів по економії і бережливості дали змогу заощадити сирови-

ни і матеріалів в минулому році на 5,9 тисячі карбованців. Одержано економічний ефект на суму 49,8 тисячі карбованців, а вже в 1981 році ці показники відповідно становлять 9,6 та 51 тисячу карбованців.

Найбільш активно сприяють впровадженню передового досвіду технолог Іван Родіонович Коломиченко, слюсар-ремонтник Іван Васильович Нагорний, токарь Петро Іванович Левусь, бригадир Катерина Павлівна Лановенко та інші.

Треба сказати, що значною мірою на успіхах колективу позначилось те, що кожен інженерно-технічний працівник УВП взяв зобов'язання по впровадженню передового досвіду з зазначеним строком впровадження та очікуваного економічного ефекту.

Впровадження заходів з наукової організації праці порівняно з незначними затратами дає хороші результати. За минулу п'ятирічку задіяно 78 заходів, що дали змогу одержати економічний ефект на суму 42 тисячі 820 карбованців, вивільнивши умовно 36,9 робітника, знизити трудомісткість на 60 тисяч 854 нормо-години.

В одинадцятій п'ятирічці планується впровадити ще 40 заходів з наукової організації праці.

Комплекс заходів з нової техніки, прогресивної технології, наукової організації праці, по широкому використанню малої механізації дали змогу колективу учбово-виробничого підприємства збільшити випуск продукції за десяту п'ятирічку в півтора раза, а за перше півріччя 1981 року, порівняно з таким же періодом минулого року, на 20 процентів, що значно вище, ніж передбачено п'ятирічним завданням.

І. ФАДЕЄВ,
інженер з наукової організації праці Білоцерківського УВП.
Київська область.

На запитання нашого кореспондента про роботу групи народного контролю, що діє на Чернігівському УВП, розповідає голова робітничих контролерів О. І. Редька.

— **Олександр Івановно, розкажіть, будь ласка, що нині в центрі уваги очолюваної вами громадської організації?**

— Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про посилення роботи по економії і раціональному використанню сировинних, паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів» висуває цілий ряд нових, невідкладних завдань, виконання яких вимагає від нас, народних контролерів, творчої, напруженої роботи на всіх без винятку ділянках виробництва.

Попереду великий обсяг робіт. Насамперед, нам належить постійно перевіряти дотримання норм витрат паливно-енергетичних ресурсів, сировини та матеріалів, вести пошуки невикористаних резервів у цьому напрямі, популяризувати досвід кращих виробників у колективі підприємства.

Ми добре усвідомлюємо,

НА ПОСТУ ОЩАДЛИВОСТІ

що обов'язок народного контролера полягає ще й у тому, щоб виховувати у трудівників дбайливе ставлення до народного добра, мобілізувати їх на більш повне й ефективне використання ресурсів, всіх матеріальних цінностей.

— **Яка конкретно робота ведеться у цьому напрямку?**

— Наш головний здобуток, і це, безумовно, заслуга усього колективу в тому, що ми повністю уникли простоїв машин та обладнання через незабезпеченість сировиною і матеріалами, а також через несправності.

Таким чином, виробничий процес не порушується, всі ланки і підрозділи працюють злагоджено і ритмічно.

Запорукою успішної і цілеспрямованої роботи групи народного контролю є такий принцип добору і розстановки кадрів громадських дозорців: на кожній виробничій дільниці представник народного контролю — фахівець у дорученій справі. Так, наприклад, за

економічним витрачанням тканини стежить технолог по даному процесу, використання електроенергії контролює працівник служби головного механіка, якість виготовленої продукції оцінює контролер ВТК. Одне слово, народні контролери — це компетентні спеціалісти, знавці справи, яку вони перевіряють.

Конкретно нами досягнуто таких показників: з початку року підприємство не одержало жодної рекламції, що свідчить про високу якість виготовленої продукції. Зекономлено електроенергії 9,0 тисяч кіловат-годин, тканини — 2479 квадратних метрів, витрачання газу на опалення не перевищує доведених лімітів. Це стало можливим за рахунок відмінної роботи служби головного механіка, яка ретельно контролює енергонавантаження на цехове обладнання, дотримує суворого контролю теплорежиму. Економія тканин — заслуга закрійної дільниці, 18 трудівників якої, до речі, значно випереджають особисті

виробничі програми.
— **Олександр Івановно, який стан трудової дисципліни на підприємстві?**

Переважає більшість працюючих на УВП — жінки. Колектив дружний, згуртований. Відзначу, що й проблем з трудової дисципліною у нас практично немає. Перевірки, проведені з початку року, показали, що прогулів та інших порушень трудової дисципліни не було. Але, на жаль, ще значний процент втрат людино-днів складають пропуски роботи у зв'язку з невиходом по догляду за хворими дітьми.

Деснянський районний комітет народного контролю м. Чернігова визнав роботу нашої групи у другому кварталі нинішнього року задовільною. Але громадські дозорці не зупиняються на досягнутому, вони в постійному пошуку нових шляхів ощадливого, бережливого господарювання.

Розмову вів
М. ВОЛЯНСЬКИЙ.

ПОШУК І ДОСВІД

Бригада гальваніків механо-складального цеху Одеського виробничого об'єднання «Електрик» щороку добивається добрих результатів в ощадливому використанні матеріально-технічних ресурсів.

Лише за сім місяців нинішнього року, наприклад, трудівниками цього колективу зекономлено соди каустичної 150 кілограмів, соди кальцинованої — 250 кілограмів та чимало інших, супроводжуваних технологічними процесами, матеріалів.

Кадровий робітник, ударник комуністичної праці комуніст І. Р. Коган охоче ділиться думками щодо успіхів бригади.

— Багаторічний досвід, — говорить трудівник, — підказує нам шляхи до ощадливого витрачання сировини і матеріалів. Звернули увагу, до речі, що при гальвануванні деталей непоганого ефекту можна добитись, використовуючи тирсу деревини, що не має смоли (бук, граб).

Чималої економії досягає-

мо завдяки багаторазовому використанню хімічних розчинів. Такий розчин ми готуємо напередодні. За ніч він відстоюється, а вранці фільтруємо. Залишки знову використовуємо.

Робота гальванічної дільниці значно поліпшилась після завершення розплати реконструкції. На тих же площах замість застарілих пристроїв для покриття металовиробів, встановлюється сучасна автоматична лінія. Заміна обладнання майже повністю ліквідує

ручну працю і значно поліпшить умови роботи трудівників. Виробничі завдання, до того ж, будуть виконувати впродовж лише однієї зміни.

Для гальваніків обладнуються побутові приміщення. Установка нової автоматичної лінії потребує підвищення кваліфікації робітників. Про це вже слід думати тепер. Доцільно, мабуть, перебувати на підприємствах, де є таке обладнання й обмінятися досвідом його експлуатації.

Г. ЮХИМЕНКО.
м. Одеса.

З ОСОБИСТИМ КЛЕЙМОМ

Ще семи виробничникам Одеського виробничого об'єднання «Електрик» надано право здавати продукцію на склад без перевірки її відділом технічного контролю. Серед тих, хто удостоївся цієї честі — шліфувальник А. А. Стефанюк, слюсарі Г. П. Осонський, С. М. Поляков, токарі Н. М. Стоянов, В. С. Стельмашук та інші.

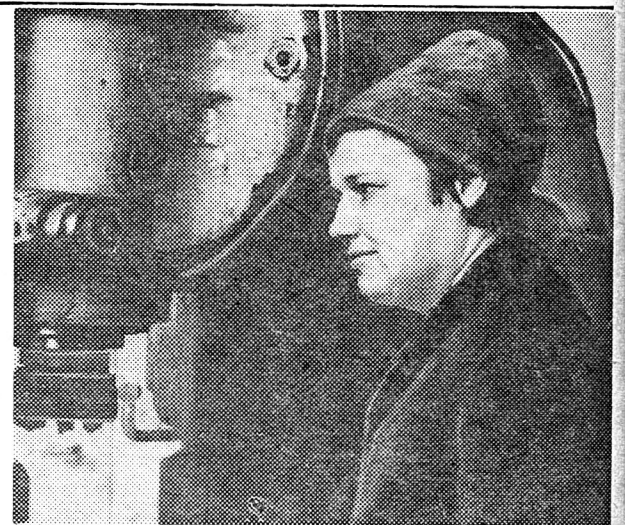
В урочистій обстановці начальник відділу технічно-

го контролю об'єднання Я. Л. Дризлик вручив передовикам виробництва посвідчення про право працювати з особистим клеймом та штамп ВТК.

І. КРИКЛИВИЙ.

Високих трудових успіхів добивається штампувальниця заготівельної дільниці Комунарського УВП Олександра МIRONІВНА Торгашова. Передова робітниця прагне завершити річне завдання до 64-ї річниці Великого Жовтня.

Фото І. ІОСИПЕНКА.

Незважаючи на пенсійний вік, **Микола Іванович Шпорт** продовжує по-ударному працювати в колективі компактної групи Ізюмського тепловогнезотопного заводу. Виробничі завдання він постійно виконує на 110—120 процентів.

Фото **І. МІНДЕЛЯ.**

Чітка організація соціалістичного змагання «За кращу постановку роботи з раціоналізації та винахідництва на УВП та в об'єднаннях» дала можливість успішно виконати контрольні цифри за перше півріччя. При плановому завданні впровадити у виробництво протягом нинішнього року 350 раціоналізацій ця цифра за шість місяців становить 178.

Особливо старанно попрацювали в цьому напрямі на Львівському швейному підприємстві «Силует», Івано-Франківському, Чернівському, Ворошиловградському, Дніпродзержинському, Харківському № 2, Бродівському, Полтавському № 2, Дрогобицькому, Єнакіївському УВП, а також в об'єднаннях «Електромагніт» і «Електрик».

У той же час нижче своїх можливостей в галузі раціоналізації та винахідництва попрацювали на таких підприємствах, як Сумське,

ЕФЕКТ ТВОРЧОСТІ

Ужгородське № 1, Лубенське, Вінницьке, Кіровоградське.

Хочеться відзначити цікаву пошукову працю інженера-технолога Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт» Б. І. Морозова: «Стабілізація режиму пресування шляхом встановлення на гідравлічних пресах П-474 регуляторів температури «Ера — 4М». Від її впровадження одержано умовно, економічний ефект на суму 8 тисяч 400 карбованців.

Начальника відділу технічного контролю Запорізького учбово-виробничого підприємства В. П. Самарського знають всі як людину, що перебуває у постійному пошуку. Вячеслав Пилипович не випадково вийшов минулого року переможцем соціалістичного змагання на звання «Кращий раціоналіза-

тор УТОГ». Впровадженням у виробництво однієї з його пропозицій — «Заміна способу маркування реле РПУ-2», автор дав змогу занести на рахунок бережливості 7 тисяч 400 карбованців економії. Згодом Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт» запозичило і застосувало в себе цю творчу знахідку. Як підсумок — 3 тисячі 600 карбованців економії.

Всі без винятку раціоналізаторські пропозиції та винаходи, впроваджені цього року на підприємствах та в об'єднаннях УТОГ, спрямовані, перш за все, на зростання продуктивності праці, ефективне використання виробничих потужностей та обладнання, зривання норм витрачання сировини та паливно-енергетичних ресурсів, на поліпшення якості вироблюваної продукції.

На першому плані у заводських умільців — заміна трудомістких процесів механізмами. Так, наприклад, на Ужгородському УВП-2 знайшов застосування новий транспортер для подачі зі складу підготовчого відділення рулонів тканин. А на Єнакіївському УВП механізовано внутріцехове транспортування шитових деталей. Економічний ефект на цих підприємствах відповідно становить 1 тисячу 700 та 5 тисяч 500 карбованців.

На Одеському виробничому об'єднанні «Електрик» чимало зроблено раціоналізаторами та винахідниками в напрямі підвищення продуктивності праці. Зокрема, запропонована конструкція пристосування для складання корпусу із сергою меблевої петлі та суміщення першої та другої операцій згинання меблевої петлі дали річний економічний ефект на загальну суму

близько 4 тисяч 700 карбованців.

А реконструкція кругорозпилювального верстата для розкрою струганого шпону та вдосконалення огорожі на термопркатному верстаті на Миколаївському УВП сприяють поліпшенню умов праці і ліквідації виробничого травматизму.

На багатьох підприємствах Товариства раціоналізатори та винахідники велику увагу приділяють у своїй повсякденній роботі економії сировини та електроенергії. Так, заміна конструкції накладки ярма електромагніта на Харківському УВП-1 спростила виготовлення виробного штампа, а також за рахунок зменшення розкрою дали змогу зекономити 3 тонни 150 кілограмів металу. Річний ефект — 6 тисяч 850 карбованців.

П. МИХАЙЛЮК.

Чітко і злагоджено працює колектив Білоцерківського УВП завдяки багатомисливцям, які завжди попереду в усіх добрих справах і починаннях.

На знімку: (зліва направо) ударник комуністичної праці швачка Марія Зубченко і майстер швейної дільниці Ганна Чегус вирішують одне з виробничих завдань.

Фото П. ХАРКІВСЬКОГО.

ПЛІДНА СПІВДРУЖНІСТЬ

Щороку план капітального будівництва Товариство виконує в середньому на 60—70 процентів. Ряд об'єктів, будучи пусковими, з року в рік залишаються незавершеними, що призводить до втрати великої кількості лімітів будівельно-монтажних робіт. Це стримує розгортання нового будівництва та проведення реконструкції на інших підприємствах.

Замовники пояснюють таке відставан-

Враховуючи житлове становище, що склалося в колективі Чернівецького УВП, відділ капітального будівництва Центрального правління УТОГ виділив нашому підприємству на 1981 рік кошти для спорудження 60-квартирного житлового будинку з таким розрахунком, щоб завершити його в цьому році.

Сьогодні можна сміливо сказати, що спорудження будинку наближається до завершення. У вересні буде введено в експлуатацію дві секції цього будинку, а в листопаді — останні дві.

З досвіду попередніх років ми знаємо, щоб успішно споруджувати будь-який об'єкт, замовнику треба будувати його спільно з підприємною організацією.

Для цього ще на початку будівництва на спільному засіданні партійного бюро, місцевого комітету профспілки та адміністрації було призначено відповідального за спорудження житлового будинку — головного інженера УВП тов. Бойка В. В. Дирекція підприємства частково звільнила його від виконання безпосередніх службових обов'язків, переклавши їх на інші служби з таким розрахунком, щоб він міг керувати будівництвом зазначеного об'єкту.

На кожен квартал спільно з підприємною організацією складаємо план заходів і беремо соціалістичні зобов'язання, спрямовані на дострокове виконання виробничого завдання. Складаємо графік виконання плану. Якщо в підприємстві не вистачає робочої сили, механізмів, будівельних матеріалів, то УВП виділяє для будови необхідну кількість людей, механізмів і, по можливості, будівельних матеріалів.

Ще на початку року, як тільки було завершено рити котловану, на підприємстві відбулися збори, що розглянули питання про своєчасне введення в експлуатацію 60-квартирного житлового будинку. З кожного виробничого колективу УВП було виділено людей на споруджуваний об'єкт, але так, щоб без них можна було виконати доведений план випуску продукції. З виділених людей сформували бригаду і налагодили навчання основним

будівельним спеціальностям. Таким чином ми підготували бригаду мулярів, до складу якої увійшли помічник майстра, ремонтники і навіть інженер-конструктор.

В обов'язки відділу головного механіка входить, наприклад, забезпечення будови водою, електроенергією, проведення ремонту будівельних механізмів. Працюючи в контакт з підприємною організацією, ми вишукали можливість виділити для будови автотранспорт, своєчасно забезпечили об'єкт технічною документацією, швидко і в строк вносили необхідні зміни.

НА БУДОВАХ ТОВАРИСТВА

Місцевий комітет профспілки спільно з цеховими комітетами виділяє у вихідні дні необхідну кількість людей на суботники. За три квартали, наприклад, вже відпрацьовано понад 2500 людино-днів.

Складено список трудівників підприємства, які мають одержати в цьому будинку квартири. Кожен з них уже відпрацював, згідно табеля, встановлені на засіданні МК профспілки, години на будові. На сьогодні силами майбутніх мешканців уже відпрацьовано на будові близько тисячі людино-годин.

Відділ головного механіка бере безпосередню участь у прокладанні інженерних комунікацій для будинку, встановлює додаткове обладнання в котельній.

Питання спорудження будинку шокварталу заслуховується на спільному засіданні партбюро, адміністрації і місцевого комітету профспілки. На кожен квартал видається спеціальний наказ по будівництву 60-квартирного будинку.

Щотижня адміністрація УВП спільно з підприємником проводять на будові наради, на яких виявляються всі упущення за минулий тиждень і вживаються заходи для їх усунення. Партбюро підприємства (секретар Єрмаков М. Д.) оформило будову наочною агітацією, випускає листки-блискавки,

як незадовільною роботою підприємних організацій. В той же час у нашому Товаристві, зокрема, на Чернівецькому УВП, є приклади повного освоєння виділених коштів та лімітів і своєчасного введення в експлуатацію споруджуваних об'єктів.

Нижче пропонуємо увазі читачів розповідь директора Чернівецького УВП П. М. Горбунова, який ділиться досвідом ведення будівництва.

підбиває підсумки соціалістичного змагання УВП з підприємником.

Крім цього, на підприємстві проводиться ряд інших заходів по спорудженню об'єкта. Безпосередня робота з підприємником дала можливість безперервно забезпечувати спорудження 60-квартирного будинку всіма необхідними будівельними матеріалами.

Будову підприємства постійно відвідують представники Чернівецького будівельного тресту і особисто його керуючий тов. Петренко А. Н. По кілька разів на день бувають на об'єкті начальник управління тресту БУ-1 Мороз В. Г., головний інженер Ілюк С. В. Сумлінно ставляться до спорудження об'єкту майстер БУ-1 Гаврилов А. М., бригадир штукатурів Пишнюк І. Д., бригадир малярів, заслужений будівельник УРСР Смирнов Я. Є. Добросовісно і злагоджено працюють на будові сантехніки БУ-535 (начальник управління Залуцький Р. Л.), електрики БУ-470 (начальник управління Хруль Л. Н.). Ми вдячні всім робітникам БУ-1, БУ-535, БУ-470 за їх добросовісну і сумлінну працю.

Разом з тим, відзначаємо добросовісну роботу на будові трудівників підприємства: головного інженера УВП Бойка В. В., інженера-технагляду Венціва І. В., муляря Свєриді О. Й., Босовик В. Г., столяра Голбана Н. І., електрика Арича Д. К., інженера-конструктора Арича Ю. К., штукатура Паладія І. В., зварника Руснака В., ст. інженера-механіка Рябого В. М., сантехніка Мешкова М. Т., електрика Репчука, сантехніка Пержул Р., голови МК Приватова М. Ф., голови цехового комітету Петрової В. П., начальника цеху Ільницького В. М. і всіх робітників цеху № 2.

Тільки безпосередня робота УВП з підприємником, організована і діюча допомога будові дають можливість якісно споруджувати об'єкт і своєчасно освоювати кошти, виділені на будівництво.

П. ГОРБУНОВ,
директор Чернівецького УВП.

ШКОЛА І ВИРОБНИЦТВО

У тісному зв'язку

У міру оновлення матеріально-технічної бази, запровадження нової техніки і технології, автоматизації виробництва, появи нових професій зростають вимоги до загальноосвітнього рівня трудівників нашого підприємства.

Адміністрація, партійна, профспілкова і комсомольська організації та первинна організація УТОГ нашого підприємства приділяють велику увагу навчанню робітників.

У результаті спільної цілеспрямованої роботи вечірньої школи і УВП-2, значно зріс загальноосвітній рівень молоді. За останні десять років у вечірній школі № 23 здобули освіту 70 чоловік.

Питання комплектування, успішності і відвідування щотижня розглядаються на оперативних нарадах у заступника директора з виховної роботи, на яких присутні працівники цехів, відповідальні за навчання, керівники громадських організацій, працівники відділу кадрів і представники вечірньої школи.

У нас створена і активно діє комісія сприяння вечірній школі, яка забезпечує контроль за відвідуваннями занять, здійснює зв'язок між дирекцією, громадськими організаціями підприємства і педагогічним колективом.

Періодично питання загальноосвітньої підготовки працюючої молоді заслуговують на засіданнях партійного комітету, місцевого профспілки і комітету комсомолу.

Про тісний зв'язок школи з підприємством свідчать і

виробничо-педагогічні ради, в роботі яких беруть участь представники цехів, секретар комсомольської організації, працівники відділу кадрів. Минулого року було проведено сім таких рад, де заслуговувалися звіти вчителів про роботу в цехах, йшла мова про комплектування класів, оформлення навчальних кабінетів школи, організацію позакласних заходів та інше.

Показник — навчання у вечірній школі — включено до умов соціалістичного змагання між цехами. Комсомольці оформляють «Шкільні куточки» в бригадах і відділах, випускають «Блискавки» про шкільне життя, проводять рейди «Комсомольського прожектора», беруть участь у візних педродах.

Велику роботу проводить у цехах інспектор з кадрів. Він бере на облік працюючу молоді і школа щороку 1 березня отримує списки робітників, яким треба підвищити загальноосвітній рівень.

І виробництво, і школа по-своєму впливають на молоді людей, на її світогляд, мораль. Але вимоги до учня всюд повинні бути єдині. Інакше позитивних результатів добитися не можна.

Позитивні результати дає нагромаджений досвід по закріпленню за новачками наставників. Саме наставники дбають про те, як вчать їх підшефні.

При підбитті підсумків змагання місцевком враховує не лише виконання виробничого плану колективом, а й як виконується план набору учнів до шко-

ли, а з вересня по травень — відвідування учнями занять. Якщо ці показники не виконані, колектив не може стати переможцем.

Наше підприємство турбується про школу. Ми допомагаємо проводити ремонт, стимулюємо морально і матеріально учнів, допомагаємо в обладнанні кабінетів, поповненні бібліотечного фонду.

Кожен, хто завітає до вечірньої школи № 23, переконається в необгрунтованості думки, що вечірня школа не може дати повноцінні знання, що ці знання не потрібні на виробництві.

Документом, який зобов'язує підприємство дбати про школу, є спільний план заходів, підписаний директором УВП-2, секретарями партійної, комсомольської організації, головою місцевого бюро первинної організації УТОГ і директором школи.

Які ж результати такого співробітництва? Останнім часом значно скоротився відсів учнів. У минулому навчальному році він становив 0,1 процента.

Треба відзначити підвищення культурного рівня молодих робітників, розширення їх інтересів та зростання духовних запитів, більш раціональну структуру їхнього вільного часу, порівняно з тими, хто не вчиться.

Головне завдання підприємства і школи у нинішньому п'ятиріччі — залучення до навчання робітників, незалежно від віку.

Л. ЯСМАН,
директор Харківського УВП-2.

У КОМПАКТНИХ ГРУПАХ

МОТОРОБУДІВНИКИ

Заслуженим авторитетом користуються глухі трудівники на Запорізькому моторобудівному заводі.

Попереду, як завжди, голова первинної організації УТОГ, модельник по дереву Іван Олександрович Сафронів. Його високі виробничі показники служать прикладом для всіх. Чимало нагород за зразкову працю прикрашають груди цього ветерана.

Високі досягнення мають також обрубники литва В. Фурсенко, М. Казаков, токар І. Дудаків та інші.

У бригаді обрубників, якою керує В. Фурсенко, працює вісім робітників. Троє з них — нечуючі. Усі задоволені бригадиром, хвалять його. Колектив своїми виробничими досягненнями здобув добру славу

на підприємстві.

Тут же, на заводі, трудиться і дружина Володимира Фурсенка — Раїса. Вона — розподільвач робіт в одному з цехів. Цього року жінка успішно закінчила 15 класів школи робітничої молоді.

Глухі трудівники вміють також змістовно проводити свій вільний час. Хто захоплюється спортом, хто — книгами, багато відвідують пуртки художньої самодіяльності.

Іван Федорович Кузьмін, наприклад, є учасником не тільки самодіяльного народного танцювального ансамблю «Славутич», але й драматичного гуртка, що створений при Будинку культури глухих. Павло Черкасов та Михайло Міщенко — члени збірної фут-

больної команди нечуючих міста Запоріжжя.

На підприємстві для глухих обладнано Червоний куток, де проводяться для них бесіди, політінформації. А ще раз на місяць підбиваються тут підсумки праці, визначають кращих.

Скажу кілька добрих слів про перекладача Валентину Федорівну Суслову. Нещодавно колектив підприємства привітав її з ювілеєм — виповнилося 20 років праці на цьому підприємстві.

Керівництво заводу оголосило Валентині Федорівні подяку та нагородило грошовою премією.

У ці дні глухі трудівники ще ширше розгортають соціалістичне змагання, прагнуть зробити якомога вагомий внесок в успішне виконання завдань одинадцятиріччя.

С. МОРДУШЕНКО.

МІСТО — СЕЛУ

СПІЛЬНА ТУРБОТА

Велика кількість електро-виробів РШ-ВШ-30, що їх виготовляє Одеське виробниче об'єднання «Електрон», відправляється сільському господарству країни. Наприклад, тільки цього року трудівники села одержать 49 тисяч таких виробів. За всім місяцями відвантажено вже 37 тисяч комплектів. Найбільша кількість продукції нашого підприємства надійде на адресу Краснодарської контори «Росгосолсільгоспкомплект».

З року в рік зміцнюються зв'язки між трудівниками села і нечуючими промислового підприємства. Так, об'єднання допомагає підшефному колгоспу імені Щербаківа Роздільнянсько-

го району будувати силосні траншеї, виділило для цього бетонні плити.

Колгоспу «Заповіт Ілліча», що в Велико-Михайлівському районі, виділено трактор для копання буряків, а ще одному господарству — колгоспу села Троїцьке Біляївського району — автомобіль «Колхіда», що перевозить сільськогосподарські продукти. На цій роботі відзначився шофер об'єднання Анатолій Петрович Акішин.

На зборах, що пройшли в усіх цехах підприємства, робітники вирішили один вихідний день відпрацювати на збиранні овочів і фруктів.

Г. ЮХИМЕНКО.

І. О. Тимофійко працює пакувальником на Харківському УВП № 1.
Норми виробітку трудівник виконує на 110 процентів.
Фото П. МІНДЕЛЯ.

Досвідом роботи університету педагогічних знань для глухих батьків, що діє при Івано-Франківському обласному будинку культури УТОГ, ділиться сурдопедагог вечірньої середньої школи № 5 для нечуючих Олена Йосипівна Городнюк.

Чи була потреба створювати університет педагогічних знань для глухих батьків, чи це лише данина моді?

Була. Простежимо за життєвим шляхом більшості глухих. З 5—7 років батьки змушені віддати нечуючу дитину в школу-інтернат для глухих дітей. Не завжди такий інтернат є в тому місті, де живуть батьки, тобто діти повертаються в сім'ю лише на канікулах, коли батьки не знають куди й посадити дитя, чим йому догодити (чи до виховання тут?).

Контакт глухих дітей з чуючими батьками в більшості випадків, примітивний, ускладнений тим, що батьки не знають мови. Отже, підрастаюче покоління виховується в інтернаті, у великому колективі, десь до 17—22 років.

І ось, закінчивши школу, юнаки та дівчата готові створити сім'ю, готові фізіологічно і, навіть, матеріально. Але, на жаль, не морально. І ось тут жертвами цього незнання стають в першу чергу діти. Добре, якщо є бабуся, котра може забрати дитину в дошкільний період. Та частіше дитина росте з глухими батьками, для яких нерозв'язною проблемою стає те, що для нас, чуючих, — азбучні істини.

Маючи велике і природне бажання добре виховати свою дитину, глухі батьки звертаються до нас, вчителів: «Допоможіть! Поговоріть із сином, поясніть, що можна, а чого ні, тому, що мене він не визнає! Не можу більше, немає сил, допоможіть оформити в інтернат!».

І ось ми — колектив педагогів вечірньої середньої школи для глухих — вирішили створити університет для глухих батьків. Цю справу доручили мені.

З чого почати? Планів було багато, але конкретного нічого. Вирішила звернутись в міський університет педагогічних знань. Його ректор М. Д. Булгаков підтримав ідею створення такого університету. Він дав мені плани роботи міського

педагогічного закладу за кілька років, розповів, на що треба звернути увагу. Потім рада міського університету прийняла рішення про створення при Будинку культури глухих факультету педагогічних знань для

Крупської — Н. С. Ужгину, ученицю видатного польського педагога Януша Корчака — А. Й. Терешкуна. На тому ж занятті слухачів університету було ознайомлено з планом роботи на навчальний рік.

На друге заняття запросили вчителів шкіл, де навчається найбільше учнів глухих батьків. Вони розповіли про кожного з шко-

Скаржиться, що вчителька погано ставиться до дівчинки, ображає батьків. Дівчинка плаче, не хоче залишатися в групі продовженого дня і, як наслідок, уроки не вивчені. Я попросила привести її до мене. Таня спочатку повторювала те саме, що й мати, а потім зізналася, що все вигадала, тому що не хоче залишатися в групі продовженого дня.

Я зустрілася з класним керівником і вихователем групи продовженого дня. Вони в свою чергу скаржились, що не можуть знайти спільної мови з батьками учениці (перекладачем у них була сама Таня).

З'ясувавши все, я знову зустрілася з матір'ю дівчинки. Тепер вона зрозуміла, що шкодить дочці зовсім недоречно тут жалістю.

Часто на прохання батьків мені доводиться йти додому, в сім'ю глухих, тому, що батьки не завжди можуть правильно розібратися в причинах конфлікту з дітьми. Нашому університету вже три роки. Ми багато думаємо над поліпшенням його роботи, зміцнення контактів з вчителями школи. У нас є список всіх дітей міста, у яких глухі батьки. Тут зазначено номер школи і клас. З таким списком ми звертаємося до директора школи і пропонуємо провести батьківські збори. На цих зборах легше з'ясувати всі хвилюючі питання, подивитись зошити, журнали. Ці зустрічі дуже результативні.

Починаючи з 1979-80 навчального року, оголошення про роботу нашого університету друкують в обласній газеті. Ми думаємо про розширення роботи університету в нинішньому році, плануємо крім основної проблеми — навчання батьків основам педагогічних знань, вирішити проблему профілактики молоді сім'ї, тобто організувати заняття з молоддю, на яких говорити на моральні, естетичні, медичні і побутові теми. Бо коли здорова, щаслива сім'я, тоді і діти щасливі.

Багато планів, багато проблем і, взагалі, дуже важка, відповідальна, але дуже цікава робота ще попереду.

О. ГОРОДНЮК,
декан факультету
педагогічних знань.

м. Івано-Франківськ.

ЗНАННЯ ДЛЯ БАТЬКІВ

батьків, а мене затвердили деканом цього факультету. Таким чином факультет одержав пугівку в життя і треба було починати його роботу.

Відкриття університету було призначено на 27 лютого 1978 року (неділя). На яскравих листівках надруковано запрошення батькам, художник УВП намалював оголошення про відкриття університету, а на окремих аркушах — вислови видатних педагогів про виховання, витяг з Кодексу про шлюб та сім'ю, про відповідальність батьків за виховання дітей. Зробили монтаж «Щасливе дитинство», намалювали кілька карикатур на антипедагогічні теми. Бібліотекар Будинку культури оформив книжкову виставку «Для вас, батьки».

У день відкриття університету сцена Будинку культури була прикрашена квітами. В залі погасло світло. На сцену вийшла піонерка, оголосила: «Пантоміма «В автобусі». Школярі разом з артистами народного самодіяльного театру глухих показали пантоміми про дітей, котрі не поступаються місцем в автобусі, про дитину, яку годують «за маму, за тата...», а вона пліє в тарілці і тупотить ногами та інше. Кожна пантоміма закінчувалась словами, з якими звертався в зал один з батьків: «Що ж мені робити?».

Потім на сцену вийшла я і представила присутнім ректора міського народного університету педагогічних знань доцента Івано-Франківського педінституту М. Д. Булгакова, кандидата педагогічних наук, ученицю Н. К.

лярів. Батьки ставили запитання, але не на всі вчителі могли відповісти, бо діти вчаться в різних класах, а даний вчитель викладає лише в кількох.

Не все йшло гладко в нашій роботі, але заняття університету набирали все більшої популярності. Батьки з нетерпінням чекали чергових занять.

Несподівано наш університет набрав нової форми роботи — безпосереднього контакту з дітьми і батьками.

До мене звернулася класний керівник однієї з шкіл, де вчився Василь П. Хлопчик не виконував домашніх завдань, втікав з уроків. Після бесіди з матір'ю з'ясувалось, що він захоплюється футболом і відвідує дитячу спортивну школу. Поговорила з тренером і наступного дня тренер, мати і я пішли в школу, де нас чекали класний керівник і Василь. Ми довго говорили з ним, взяли під контроль відвідування школи. Тепер хлопець успішно склав екзамен за вісім класів і нині навчається в одному з професійно-технічних училищ України.

Трохи іншим було прохання класного керівника учениці восьмого класу Галі Н. Дівчинка прогулювала уроки, а батьки не реагували на скарги вчителів. Я звернулася за допомогою на учбово-виробниче підприємство, де працюють батьки дівчинки. Була скликана жінка, поговорила з батьками, а потім і з Галею. Нині Галія закінчила десять класів.

Або такий приклад. Прийшла до мене мати Тані К., учениці першого класу.

ДО СКЛАДУ ЗБІРНОЇ

В Ужгороді завершилися змагання серед кращих нечуючих шахістів та шашкістів за програмою спартакіади Закарпатського облвідділу УТОГ.

Спочатку нагороди розіграли прихильники шашок. В боротьбі за особисту першість, як і слід було чекати, успіх випав на долю одноразової чемпіонки змагань цього рангу швачки Ужгородського УВП-2 Олени Кричфолуші, котра не втратила жодного очка. Друге місце дісталось подрузі Олени по команді Тамарі Зварич, на третьому — семикласниця спецшколи-інтернату для глухих дітей Олена Микулець.

У чоловіків боротьба розгорнулася в двох підгрупах. В першій — найбільшу суму 4,5 очка набрав столяр Хустського міськомбінату Михайло Рацин, а в другій підгрупі такого ж результату добився робітник ремонтно-будівельної дільниці Юрій Хотін. Вирішальний поєдинок між ними приніс перемогу, а разом з нею і загальне перше місце М. Рацину. Третім призером став представник Мукачівського заводу комплексних лабораторій Василь Пупена.

Напруженою і гострою була боротьба серед шахісток. У жінок перше місце виборола обліковець Ужгородського УВП № 1 Минугель Мігалі, яка не зазнала жодної поразки і лише в партії з Ольгою Сорокою задовольнилася нічийним

результатом. Ольга стала бронзовою призеркою, поступившись другим місцем здібній спортсменці з Ужгородської спецшколи-інтернату для глухих дітей Оксані Крачкович.

Не менш цікаво проходила боротьба за першість у шахістів. В другій підгрупі без особливої конкуренції з боку суперників з шістьма очками перше місце посів інструментальник машинобудівного заводу Людвик Коста, а в першій підгрупі однакову кількість очок — по 5,5 набрали Василь Онисько та Юрій Топчієв. Суддівський колегії довелося призначити додаткові зустрічі для претендентів на призіві місця. В результаті переможцем став торішний чемпіон Василь Онисько, друга і третя сходинки дісталися відповідно Юрію Топчієву та Людвигу Кості.

У загальнокомандному заліку з шахів та шашок перехідні призи дісталися командам Ужгородського міськвідділу глухих, дипломи II ступеня поповнили колекцію спортивних нагород спортсменів УВП № 1, третьою з шахів стала команда Ужгородської спецшколи-інтернату для глухих дітей, а з шашок — Хустського міжрайвідділу глухих.

Кращі шахісти і шашкісти цієї першості увійшли до складу збірної команди області, яка розпочала підготовку до республіканської першості, що проводитиметься у Житомирі.

П. КРАЙНЯНИЦЯ.

ФУТБОЛ НА ЗВАННЯ ЧЕМПІОНА

У Кам'янець-Шахтинську Ростовської області (з 11 по 21 вересня) проходять матчі нечуючих футболістів збірних команд республік на звання чемпіона СРСР.

У складі збірної УТОГ виступають футболісти — М. Кириш, С. Адаменко, В. Костенко, П. Бабій, А. Пастушенко, С. Лагута — Київ; М. Гнатинин, М. Чельдин — Львів; С. Дмитрієв, А. Медведєв — Харків; В. Мулярович — Одеса; Ю. Хардинов — Миколаїв; С. Черненко — Жданов; А. Стеблян — Черкаси і В. Плахотнюк — Херсон.

Тренерами команди затверджено — В. Кулібабєнко з Києва та М. Рижкіна з Харкова.

О. ДЗЮБЕНКО.

На знімку: Галина Іванівна Западєнко — лаборант-аудіометрист Київського науково-дослідного інституту отоларингології проводить дослідження слуху.

Фото І. МІНЬКА.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Триває передплата на газету «Наше життя» на 1982 рік.

Передплату приймають поштові філії зв'язку, агентства «Союздруку», громадські розповсюдженні преси на підприємствах та в установах, сільські листонші.

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА:

на рік — 1 крб. 04 коп.

Передплачуйте газету «Наше життя»

Редактор П. БУЛАТОВ.

З БЛОКНОТА РЕПОРТЕРА

ГОДИННИК З СЕКРЕТОМ

Що години над старим містом, як називають стародавню частину Луцька, де створюється тепер історико-архітектурний заповідник,

знову лунає мелодійний передзвін. Це ожили майже після півстолітнього мовчання старовинні куранти на архітектурній пам'ятці — будинку колишнього костелу, в якому розмістились експозиції музею історії релігії і наукового атеїзму.

Більше трьох століть невинно рухались по майже двометрового діаметра колу масивні позолочені стрілки. З дивовижною точністю відлічували вони час, який — на жаль! — не пошкодував і самого старовинного механізму. Ослаб, зносився метал його найважливіших вузлів, зотліла деревина кріпильної оснастки, і наприкінці гридцятих років головний годинник міста

завмер. А під час Великої Вітчизняної війни окупанти обідрали позолоту циферблата, понівечили багато деталей...

При реставрації будинку костелу вирішено було відновити і куранти. Але жоден з запрошених годинників не наважився взятися за їх ремонт. Турбувала, по-перше, дещо незвична для нинішніх часів обстановка: всі деталі величезного, у два людських зрости, механізму безіменний майстер XVII століття виготовив вручну, без застосування токарних або інших верстатів, — ливарно-ковальським способом. А, по-друге, — безслідно зникли деякі шестерні і важелі, про розмір і конфігурацію яких можна було лише здогадуватися.

Про все це випадково дізнався лучанин В. Д. Петренко. Майстром на всі руки називають його в худож-

ньо-оформлювальному комбінаті, де він працює слюсарем. А втім, у графі «професія» він з цілковитою підставою міг би написати ще: токар, фрезерувальник, жерстник, зварник, ливарник, інструментальник, автомеханік... А з годинниками, правда, справи ніколи не мав — навіть настінні ходики з зозулею не доводилось розбирати. Ось з цього він і вирішив почати, щоб вивчити спрощену будову годинника з гирями. Лише потім взявся за спеціальну літературу, звернувся до архівів.

Маршрут чергової відпустки В. Д. Петренко намітив по містах і селах Львівщини, Тернопільщини, Закарпаття і Волині, де є старовинні замки з баштовими годинниками. Їх обстеження чималою мірою і допомогло ентузіастові розкрити технологічні секрети майстрів минулого.

Залишалося освоїти ковальську справу, набути навичок конструювання і креслення: адже відсутні деталі годинникового механізму треба було виготовити за власними ескізами. Найбільше турбот дало відкопування анкерного колеса з зубами особливої конфігурації. Експериментальним шляхом треба було підібрати вагу гирьового вантажу, діаметр канатного барабана, розміри стрілок.

Кілька місяців своє дозволення присвячував В. Д. Петренко реставрації старовинного хронометра. І недовго міській куранти знову почали відлік часу. А майстер-умілець, який вдихнув у них друге життя, в новому пошуку — збирає й обстежує дзвони. Є у нього задумка: примусити найбідніший годинник міста відбивати мелодію пісні про рідний край — «Волинь моя».

В. ЛАВРЕНЮК.